

ÇOCUK İHMAL VE İSTİSMARI

Yeşilyurt Rehberlik ve Araştırma Merkezi

BU SAYIDA

ÇOCUK İHMALİ

ÇOCUK İSTİSMARI

İSTİSMARLA İLGİLİ DOĞRU BİLİNEREN YANLIŞLAR

CİNSEL İSTİSMARA UĞRAYAN BİR ÇOCUKTA GÖZLENECEK DEĞİŞİKLİKLER

AİLELERE ÖNERİLER

CİNSEL İSTİSMARA UĞRAYAN LARA NASIL YARDIM EDEBİLİRSİNİZ?

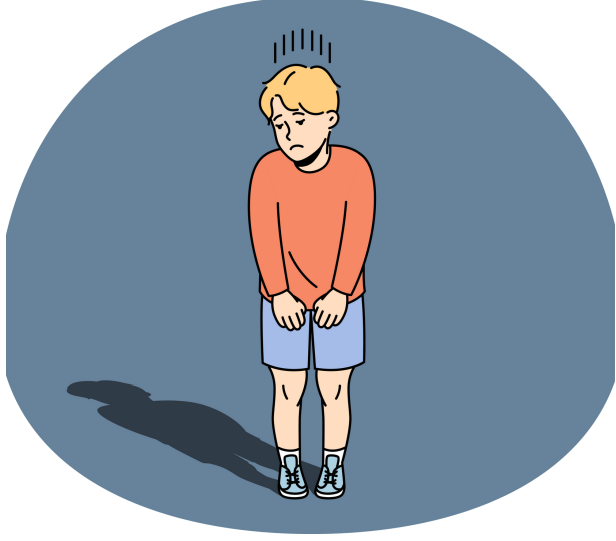
ÇOCUK İHMALİ

18 yaşın altındaki çocukların ya da ergenlerin fiziksel ve psikolojik sağlıkları ve gelişmeleri için temel olan beslenme, korunma, sevgi, gözetim, eğitim ve yol gösterme gibi gereksinimlerinin kendilerine bakıp onları gözetmekle yükümlü kişilerce yeterince karşılanmamasıdır.

Çocuk İhmalini 3 başlık altında inceleyebiliriz.

- FİZİKSEL İHMAL
- DUYGUSAL İHMAL
- EĞİTİMSEL İHMAL

1. Fiziksel İhmal

- Çocuğun temel tıbbi ihtiyaçlarının karşılanmaması
- Çocuğa düzenli ve besleyici öğünlerin, temiz ve yeterli giysinin sağlanmaması
 - Çocuğun bakacak yetişkin bulunmadan uzun süre yalnız bırakılması
- Çocuğun gece geç saatlere kadar nerede olduğunun bilinmemesi ve umursanmaması
- Çocuğun terk edilmesi veya kendine zarar verebileceği durumlarda denetimsiz bırakılması

2. Duygusal İhmal

- Çocuğa yetersiz ilgi ve şefkat göstermek
- Çocuğun aile içinde şiddet ve kötü muameleye şahit olmasına izin vermek
- Çocuğun alkol, uyuşturucu kullanmasına izin vermek.
- Çocuğun suç işleme, saldırganlık gibi uyumsuz davranışlarına destek olmak ya da bu davranışları görmezden gelmek.

3. Eğitimsel İhmal

- Çocuğun zorunlu yaşa gelmesine rağmen okula gönderilmemesi,
- 18 yaşın altında olmasına rağmen çalışmaya zorlanması, Okula devamlılığının sağlanmaması,
- Okula devam etmediği bilinmesine rağmen müdahalede bulunulmaması,
- Eğitimin başarısı için gerekli ihtiyaçların karşılanmaması ve gerekli desteğin sağlanmaması

Bir Çocuğun İhmal Edildiğini Nasıl Anlarız?

- Okul devamsızlığı çok fazlaysa
- Sürekli kötü giyiniyor ve kötü kokuyorsa
- Vücudu aşırı derecede zayıf düşmüşse
- Yemek veya para için dilencilik yapıyor veya çalışıyorsa
- Tıbbi destekten mahrumsa
- Madde kullanımı,kendine zarar verme gibi alışkanlıkları varsa çocuğun ihmale maruz kaldığını düşünebiliriz.

İhmalin Çocuk Üzerindeki Etkileri Nelerdir??

- Gelişim geriliği
- Ölüme kadar varabilen sağlık problemleri
- Davranış problemleri
- İletişim problemleri
- Yalnızlık ve korunmasızlık hissi
- Eşya ve madde bağımlılığı
- Suça yönelme riski

Çocuk ihmali çocuklara yapılan kötü muamelenin en yaygın şeklidir. Ne yazık ki ihmal, çocuk istismarı kadar görünür bir yara ve iz bırakmadığı için, istismar kadar çok dikkat çekmez ve çoğunlukla ihbar edilmez. Fakat araştırmalar ihmalin de en az istismar kadar zararlı olduğunu, özellikle çocuğun erken beyin gelişimine çok fazla zarar verdiğini göstermektedir.

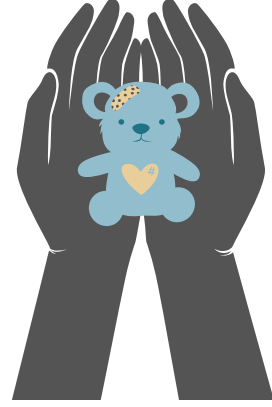

ÇOCUK İSTİSMARI NEDİR??

0-18 yaş grubundaki çocuğun; sağlığını, fiziksel gelişimini, psiko- sosyal gelişimini bilerek veya bilmeyerek olumsuz etkileyen her türlü harekete “ÇOCUK İSTİSMARI” denir.

Çocuk İstismarı 4 başlık altında incelenebilir:

- FİZİKSEL İSTİSMAR
- DUYGUSAL İSTİSMAR
- CİNSEL İSTİSMAR
- EKONOMİK İSTİSMAR

1. Fiziksel İstismar

Maruz kalan kişinin bir kaza olmaksızın, anne-babası, bakımından sorumlu başka kişi veya kişiler tarafından sağlığına zarar verecek derecede fiziksel hasara uğraması, yaralanması ya da yaralanma riski taşımasıdır.

Bu hasar; elle ya da bir nesneyle vurularak, itilerek, sarsılarak, yakılarak ya da ısırılarak oluşabilmektedir.

2. Duygusal İstismar

Çocuğun duygusal istismarı; çocuğun gereksinim duyduğu ilgi, sevgi ve bakımdan yoksun bırakılarak psikolojik hasara uğratılması; çocuğa sürekli olarak, tekrarlayıcı ve uygunsuz bir biçimde karşılık verme ve tepki göstermedir.

Tanımlanması en zor, ancak en sık gerçekleşen istismar türüdür.

Belirtileri hemen hemen görülmeyebilir. Uzun vadede ortaya çıkar.

- Aşağılama, yalnız bırakma, ayırma,
- Korkutma, yıldırma, tehdit etme, suça yöneltme,
- Önemsememe, küçük düşürme, alaylı konuşma,
- Lakap takma, aşırı baskı ve otorite kurma,
- Duygusal bakımdan gereksinimlerin karşılanmaması,
- Sık eleştirme, yaşının üstünde sorumluluklar bekleme,
- Kardeşler arasında ayırım yapma, değer vermeme örnek olarak gösterilebilir.

3. Ekonomik İstismar

Çocuğun gelişimini engelleyici, haklarını ihlal edici işlerde ya da düşük ücretli iş gücü olarak çalışması ya da çalıştırılması ekonomik istismar olarak tanımlanmaktadır.

Ekonomik İstismar;

- Çocuk Kaçırılmaları ve
- Çocuk İşçiliği olarak görülmektedir.

4. Cinsel İstismar

Cinsel istismar; çocuğun kendisinden büyük veya akranları tarafından cinsel haz amacıyla zorla ya da ikna edilerek cinsel etkileşime maruz bırakılmasıdır. Genel olarak 18 yaşın altında bulunan çocuklara karşı aktif olarak girişilen ve onların fiziksel, duygusal, zihinsel ve toplumsal gelişimlerini zedeleyen eylemlerdir.

CİNSEL İSTİSMARLA İLGİLİ DOĞRU BİLİLEN YANLIŞLAR

YANLIŞ

Çocukların hayal güçleri çok geniştir. O nedenle, cinsel istismarı uydururlar.

Sadece çekici,tatlı,güzel, açık giyinen çocuklar;onay bekleyen kendine güveni olamayan pasif;yaramaz çocuklar İstismara maruz kalır

Çocuklara uslu,akıllı,açıkgöz olmalarını söyleyerek onları korumuş oluruz.

Genellikle tehlikeli yerler, özellikle karanlık bastıktan sonra,parklar, umumi tuvaletler ve boş sokaklardır

Çocuk; yaşadıklarını, cinsel istismarı bile, yakın zamanda ya da büyüyünce unuttur. Fazla kurcalanmamalı.

DOĞRU

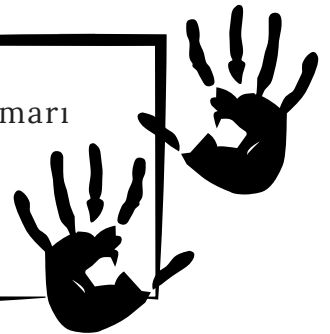
Çocuklar istismar hakkında yalan söylemezler. Bu konuda hikaye uyduranlara çok az rastlanır.

Çocukların görünüşü yada davranışı istismara sebep olmaz. Anlamını dahi bilmedikleri olayları provoke etmekten dolayı çocuklar asla suçlanamazlar

Çocukları bu konuda eğitmeliyiz. İstismarla karşılaştığında çocuk bağırarak yardım istemeli, koşarak kaçmalıdır.

İstismarcının tercih ettiği yerler genellikle çocuğun tanıdığı, bildiği yerlerdir:Okul ve çevresi, evle okul arasındaki yol,bir arkadaş yada akrabasının evi, çocuğun kendi evidir.

Çocuklar cinsel İstismarı asla unutmazlar...

CİNSEL İSTİSMARA UĞRAYAN BİR ÇOCUKTA GÖZLENEBİLECEK DEĞİŞİKLİKLER

- 1 Cinsel istismara uğrayan çocukların %50'sinde travma sonrası stres bozukluğu görülmektedir. Bunun yanında depresyon, düşük benlik saygısı, intihar davranışları, damgalanmışlık hissi, alkol ve madde kullanımı gözlemlenebilir.
- 2 Çocukta öfke patlamaları görülebilir.
- 3 Çocuk; dikkat dağınıklığı, odaklanamama, içine kapanma gibi durumlar yaşayabilir.
- 4 Çocuk; uykuya dalmakta güçlük çekebilir (karanlıktan ya da kabuk görmekten korkabilir)
- 5 Çocuk; yaşına uygun olmayan cinsel davranışlar sergileyebilir, cinsel içerikli oyunlar oynayabilir.
- 6 Çocuk; çizdiği resimlerde cinsel organları belirgin çizebilir.
- 7 Çocuk; mastürbasyon yapabilir.
- 8 Çocukta yeme ve konuşma bozuklukları gözlemlenebilir.
- 9 Çocukta alt ıslatma davranışı ortaya çıkabilir.
- 10 Küçük yaş grubu çocuklarda (0-3 yaş) yabancılardan korkma, kıyafetlerini çıkarmak istememe, anne babaya aşırı düşkünlük, yeme ve uyku bozuklukları gözlemlenir.

ÇOCUKLARI CİNSEL İSTİSMARDAN KORUMAK İÇİN AİLELERE ÖNERİLER!!!

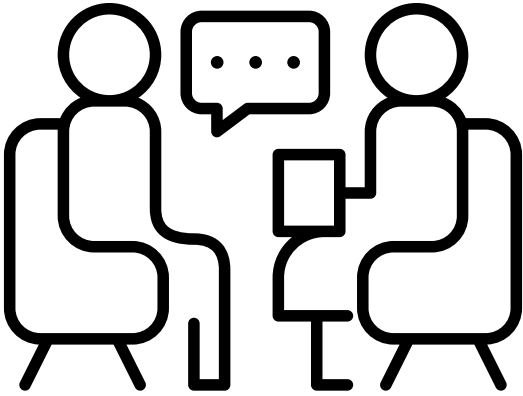

1. Çocukları hakları konusunda bilgilendirin.
2. Güvenliklerini sağlamayı öğretin.
3. Cinsellik konusunda çocuklarınızı bilgilendirin, özel bölgeleri açıklayın.
4. Bedenlerini korumayı öğretin.
5. Dokunulmayı reddetmeyi öğretin.
6. Hayır demeyi öğretin.
7. Yabancılarla konuşmamayı öğretin.
8. İyi-kötü sır ayrımını öğretin .
9. Yardım istemeyi öğretin.
10. Onlara inandığınızı anlatın.
11. İnşaatlarda, boş-terk edilmiş evlerde, bodrumlarda, ailenin bilgisi olmadan oynamaması gerektiğini, ayrıca aileden izinsiz arkadaş ve komşu evlerine gitmemesi gerektiğini öğretin.
12. Çevrede kötü insanlar olabileceği ve kandırmak için çeşitli hikayeler anlatabileceklerini ama buna inanmaması gerektiğini öğretin. “Annen kaza geçirdi; ben doktorum, seni yanına götüreceğim” vb...
13. Sanal ortamlarda tanımadığı insanlarla arkadaşlık yapmaması konusunda uyarın.
14. Sosyal medyada özel görüntülerini paylaşmaması, tanımadığı kişilerle görüntülü görüşme yapmaması gerektiği bilgisini verin.
15. Çok iyi tanımadığı kişilerle baş başa vakit geçirmemesini isteyin.
16. Ailenin haberi olmadan kafelere, internet kafelere oyun salonlarına gitmemesi, izin alması gerektiğini hatırlatın.
17. Çocukların başına gelen bazı kötü olaylarda (örneğin cinsel istismar) çocuğun bir suçunun olmadığını çocuğa anlatılması önemlidir !

CİNSEL İSTİSMARA UĞRAYANLARA NASIL YARDIM EDEBİLİRSİNİZ?

- Onu dinlemeye hazır olduğunuzu göstermeniz
- Onu dinleyerek inandığınızı,
- Bunun onun suçu olmadığını,
- Olanlardan dolayı üzüldüğünüzü,
- Yardıma hazır olduğunuzu belirtmektir

Eğer çocuğunuz böyle bir duruma maruz kalmışsa mutlaka uzman yardımı alması için destek verin. Unutmayın bu onun suçu değil... Anne ve babaların da olay sonunda destek almaları gerekmektedir.

İhmal ve İstismar Vakaları İle Karşılaştığınızda Başvurabileceğiniz Yerler

- ALO 183 (Sosyal Destek Hattı): 7 gün 24 saat hizmet vermektedir.
- ALO 112 (Polis)
- En yakın çocuk polis şubesi
- Çocuk İzlem Merkezleri (ÇİM)
- Aile Sosyal Politikalar Malatya İl Müdürlüğü

KAYNAKÇA

1. https://beykozram.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/34/04/888915/dosyalar/2021_03/02170644_Yhmal-Ystismar_Bilgilendirme_KitapcYYY.pdf

2. https://sorgunram.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/66/07/963633/dosyalar/2017_05/30085609_ihmal_istismar_veli_kitabY.pdf

